

TARNYBOS,
TEIKIANČIOS
PAGALBĄ
SMURTO
ARTIMOJE APLINKOJE
AUKOMS

Šis leidinys išleistas įgyvendinant

*Valstybės smurto prieš moteris mažinimo strategijos įgyvendinimo priemonių 2010-2012 metų planą.
Projektas „Gyvenimo be baimės link“ (sutarties Nr. SŠAI-1)*

SPECIALIZUOTOS PAGALBOS CENTRAS

1. Gavęs iš policijos pareigūnų informaciją apie smurto atvejį per 48 val. telefonu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai susisieikia su smurtą patyrusiu asmeniu ir
2. Pasiūlo pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui:
 - suteikia socialinę ir psichologinę pagalbą, kad įveiktų kritinę būklę;
 - suteikia teisinę pagalbą;
 - informuoja visais rūpimais klausimais ir konsultuoja;
 - organizuoja ar tarpininkauja dėl tolesnės pagalbos kitose institucijose;
 - asmeniui pageidaujant tarpininkauja, kad smurtą patyrusiam asmeniui būtų suteikta medicininė pagalba;

Specializuoti pagalbos centrai Vilniaus apskrityje pagal aptarnaujamą teritoriją:

VILNIAUS MIESTAS:

Moterų informacijos centras

«

Konarskio 49, 807 kab., Vilnius

☎ 8 650 95 216; el. paštas: *spc@lygus.lt*

Darbo laikas: I–V nuo 7:30 iki 20:30

VI nuo 7:30 iki 11:30

Vilniaus moterų namai

«

Kitos Vilniaus miesto seniūnijos

☎ 8 5 261 63 80; el. paštas: *vmotnam@delfi.lt*

Darbo laikas: I–V nuo 9:00 iki 18:00

VILNIAUS APSKRITIS:

Moterų informacijos centras

«

Vilniaus r., Trakų r., Širvintų r., Šalčininkų r., Švenčionių r.

☎ **8 650 95 216**; el. paštas: *spc@lygus.lt*

Darbo laikas: I–V nuo 7:30 iki 20:30
VI nuo 7:30 iki 11:30

VšĮ Moters pagalba moteriai

«

Elektrėnų r., Ukmergės r.

☎ **8 618 40 044**; el. paštas: *info@moters-pagalba.lt*

Darbo laikas: I–V nuo 10:00 iki 18:00

Papildomos paslaugos aptarnaujamoje teritorijoje smurtą patyrusiam asmeniui:

VILNIAUS MIESTAS:

Vilniaus m. krizių centras

«

☎ 8 5 233 25 08

Vytenio g. 45, Vilnius (tik moterims ir jų vaikams)

Darbo laikas: I–VII visą parą

Nakvynės namų ir Benamių dienos centras

«

☎ Šv. Stepono g. 35/4, Vilnius

☎ 8 5 233 56 83

Motinos ir vaiko globos namai

«

Odminių g. 12, Vilnius

(tik besilaukiančiom moterim ir moterim su vaikais iki 1,5 metų)

☎ 8 5 212 16 53

Vyrų krizių ir informacijos centras

«

Gėlių g. 7, Vilnius

☎ 8 699 69 205

VILNIAUS RAJONAS:

Šeimos ir vaiko krizių centras

«

☎ 8 606 68 975

Vilniaus g. 13, Kalvelių k., Kalvelių sen., Vilniaus r.

Darbo laikas: I–VII visą parą

VŠĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“

«

Piliakalnio g. 84, Nemenčinė, Vilniaus rajonas

Darbo laikas: I – VII visą parą

«

☎ 8 523 71 383

ŠIRVINTŲ RAJONAS:

**Širvintų rajono savivaldybės Socialinių paslaugų centras –
Krizių padalinys** «

☎ 8 382 54 120, 8 382 49 121

Darbo laikas: I–VII visą parą

ELEKTRĖNŲ RAJONAS:

Elektrėnų socialinės reabilitacijos centras «
Pakalniškių k., Vievio sen., Elektrėnų sav.

☎ 8 528 77 473

UKMERGĖS RAJONAS:

Ukmergės nestacionarių socialinių paslaugų centras «

Deltuvos g. 19, Ukmergė

Darbo laikas: I–IV nuo 08:00 iki 12:00 ir nuo 12:45 iki 17:00

V nuo 08:00 iki 12:00 ir nuo 12:45 iki 15:45.

☎ 8 340 63651

VAIKŲ TEISIŲ SKYRIUS

Gavus informaciją iš institucijų arba privačių asmenų apie įvykusį smurtą prieš vaikus, Vaiko teisių apsaugos skyrius (toliau – Skyrius) dažniausiai organizuoja kompleksinę specialistų pagalbą:

- Skyriaus inspektorius lankosi smurtą patyrusio vaiko namuose;
- aiškinasi, ar nukentėjusiam vaikui reikalinga medicininė pagalba-galima trumpalaikė intervencija Vaiko raidos centre Krizių skyriuje;
- aiškinasi, ar vaikas gali likti gyventi šeimoje;
- suteikia nukentėjusio vaiko motinai informaciją apie galimybę apsigyventi institucijoje, teikiančioje apgyvendinimo paslaugas toje teritorijoje;
- rekomenduojamos psichologo paslaugos vaikui ir jo šeimai;
- su smurtą patyrusiais vaikais dirba mokyklų socialiniai pedagogai, psichologai. Kai kuriais atvejais Skyrius tarpininkauja keičiant vaikui mokyklą.
- tėvams rekomenduojama lankyti pozityvios tėvystės kursus, rekomenduojama kreiptis į krizių centrus;

- galima ir socialinė pagalba, šeima gali būti įrašoma į socialinės rizikos arba socialinių įgūdžių šeimų, auginančių vaikus, apskaitą/sąrašą;
- dalyvauja vaiko apklausose.

Gavęs informaciją iš privačių asmenų apie įvykusį seksualinį smurtą prieš vaikus, Skyrius nedelsdamas praneša teisėsaugos institucijoms.

Smurto prieš vaikus atveju Skyrius bendradarbiauja su:

- teisėsaugos institucijomis;
- medicinos įstaigomis (pediatrais, socialiniais darbuotojais, psichologais);
- mokyklomis (socialiniai pedagogai, psichologai);
- nevyriausybiniomis organizacijomis;
- institucijomis, teikiančiomis apgyvendinimo, konsultavimo, tarpininkavimo paslaugas;
- Vaiko dienos centrais.

Skubi pagalba vykstančio smurto prieš vaikus atveju:

- Skyriaus specialistai vyksta į vietą;
- išskviečiami policijos pareigūnai;
- aiškinasi, ar nukentėjusiam vaikui reikalinga medicininė pagalba (išskviečiama greitoji pagalba) – galima trumpalaikė intervencija Vaiko raidos centre Krizių skyriuje;
- aiškinamasi, ar vaikui reikalinga medicininė ekspertizė, įregistruojamas vaikas medicininei ekspertizei, jeigu tėvas (motina) negali pasirūpinti vaiku, pristatomas vaikas medicininei ekspertizei;
- aiškinasi, ar vaikas gali likti gyventi šeimoje – ar reikia ir galima apgyvendinti vaiką atitinkamoje institucijoje;
- suteikiama nukentėjusio vaiko motinai informacija apie galimybę apsigyventi institucijoje, teikiančioje apgyvendinimo paslaugas toje teritorijoje;
- suteikiama informacija tėvams apie galimybę kreiptis į Krizių centrus.

Tolimesnė pagalba teikiama kaip ir gavus informaciją iš institucijų arba privačių asmenų apie įvykusį smurtą prieš vaikus.

Vilniaus miesto
savivaldybės
Vaiko teisių
apsaugos skyriaus vedėja

Lina JUŠKEVIČIENĖ
El. paštas: vaikut@vilnius.lt
Tel. (8 5) 219 7914, 211 2671, faks. (8 5) 211 2568
www.vilnius.lt
Mobilioji pagalbos grupė – 8 620 82 910
(darbo laikas: I–IV – 10.00–19.00; V – 9.00– 16.45)
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius

Vilniaus rajono
savivaldybės
Vaiko teisių
apsaugos skyriaus vedėja

Silva LUKOŠEVIČIENĖ
El. paštas: vtas@vrsa.lt
Tel. (8 5) 273 0979, 275 0556, 272 7211
Faks. (8 5) 210 9681
www.vrsa.lt
Rinktinės g. 50, LT-09318 Vilnius

Šalčininkų rajono
savivaldybės
Vaiko teisių apsaugos
 tarnybos vedėja

Marija MACKEVIČ
El. paštas: marija.mackevic@salcininkai.lt
Tel. (8 380) 30 164, faks. (8 380) 51 244
Vilniaus g. 49, LT-17116 Šalčininkai

Širvintų rajono
savivaldybės vaiko
teisių apsaugos tarnybos
vedėja

Ramunė VIDMANTIENĖ
El. paštas: r.vidmantiene@sirvintos.lt
Tel. (8 382) 53 372, mob. 8 610 33054
Faks. (8 382) 30 270
Vilniaus g. 61-216, LT-19120 Širvintos

Švenčionių rajono
savivaldybės
administracijos
Vaiko teisių apsaugos
skyriaus vedėja

Ana AIDIETIENĖ
El. paštas: vaiku.teise@svencionys.lt
Tel. (8 387) 66 358, faks. (8 387) 66 365
Vilniaus g. 19, LT-18116 Švenčionys

Trakų rajono
savivaldybės
Vaiko teisių apsaugos
 tarnybos vedėja

Alina KULEŠ
El. paštas: a.kules@trakai.lt
Tel. (8 528) 58 318, faks. (8 528) 28 55

Elektrėnų savivaldybės
Vaiko teisių apsaugos
 skyriaus vedėja

Aldutė JASELIŪNĖ
El. paštas: alduite.jaseliune@elektrenai.lt
Tel. (8 528) 58 067

Ukmergės rajono savi-
valdybės Vaiko teisių
apsaugos skyriaus vedėja

Asta LEONAVIČIENĖ
El. paštas: a.leonavicienne@ukmerge.lt
Tel. (8 340) 60 340, mob. 8 614 60330,
Kęstučio a. 3, LT-20114 Ukmergė

POLICIJOS PAREIGŪNŲ VEIKSMAI ĮVYKIO VIETOJE NUSTAČIUS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE FAKTĄ

■ *ATVYKĘ į įvykio vietą ir išsiaiškinę, kad įvykis (nusikalstama veika) įvyko artimoje aplinkoje ir turi smurto požymių, policijos pareigūno veiksmai:*

- užtikrinti įvykio vietos, kurioje galbūt vyko smurto faktas, apsaugą;
- jeigu smurtą patyrusiam asmeniui yra būtina medicinos pagalba arba dėl jo fizinės ar psichinės būsenos be priežiūros lieka nepilnamečiai (vaikai), taip pat kartu gyvenantys asmenys, negalintys pasirūpinti savimi, yra sprendžiamas šių asmenų priežiūros klausimas;
- esant fizinio ir seksualinio smurto požymiams ar kitoms aplinkybėms, keliančioms grėsmę asmens sveikatai ir gyvybei, kurių nepašalinus, nebus užtikrintas asmens saugumas, smurtautojas pristatomas į policijos įstaigą;
- nustatę, kad smurtautojas turi registruotą ginklą, paima legaliai laikomą ginklą ir šaudmenis.

■ *ATSKIRAI bendraudami su smurto artimoje aplinkoje asmenimis nustatyto šias aplinkybes:*

- kaip smurtas pasireiškė (kada, dėl ko kilo konfliktas, kokie konflikto metu buvo padaryti veiksmai, išsakyti žodžiai, kas gali tai paliudyti, ar yra smurtinių veiksmų padarinių (sumušimai, sulaužyti baldai ar pan.);
- ar prieš įvykį smurto artimoje aplinkoje subjektai vartojo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų;
- ar smurto artimoje aplinkoje subjektams nėra taikomos smurtą patyrusio asmens apsaugos užtikrinimo priemonės;
- ar anksčiau yra buvę smurto artimoje aplinkoje atvejų, kada, kaip dažnai jie kartojosi, ar apie tai buvo pranešta policijai, specializuotos pagalbos centrui, vaiko teisių apsaugos tarnybai;
- ar nusikalstamos veikos liudininku buvo nepilnametis (vaikas), ar nepilnametis (vaikas) gyvena aplinkoje, kurioje smurtaujama.

- INFORMUOTI *smurtą patyrusį asmenį apie galimybę gauti pagalbą*
- SURAŠYTI *tarnybinį pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje fakto*

Nustačius faktines aplinkybes dėl smurto artimoje aplinkoje, pradedamas

IKITEISMINIS TYRIMAS:

Ikiteisminio tyrimo pradėjimas

Įtariamasis įvykio vietoje nesulaikomas

- Pranešimas apie įtarimą
įteikiamas vėliau;
- Įtariamojo apklausa.

Laikinas sulaikymas

Įtariamasis gali būti sulaikytas iki 48 val.

- Pranešimas apie įtarimą;
- Įtariamojo apklausa;
- Sprendžiamas klausimas dėl kar-
domosios priemonės skyrimo.

☐ ***Kardomųjų priemonių skyrimas:***

- suėmimas;
- namų areštas;
- įpareigojimas gyventi skyrium nuo nukentėjusiojo;

} paskiriama tik ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartimi

- įpareigojimas periodiškai registruotis policijos įstaigoje;
- rašytinis pasižadėjimas neišvykti;
- užstatas;
- dokumentų paėmimas.

☐ ***Ikiteisminio tyrimo veiksmai:***

- įvykio vietos apžiūra;
- nukentėjusiojo apklausa;
- liudytojų apklausos;
- atliekamas žmogaus kūno tyrimas;
- parodymų patikrinimas vietoje;
- kiti LR BPK numatyti procesiniai veiksmai.

■ ***Ikiteisminio tyrimo:***

Nutraukimas:

- nesurenkama pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamą kaltę;
- kai ikiteisminio tyrimo metu paaiškėja, kad yra aplinkybių, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas;
- atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės, kai kaltininkas ir nukentėjusysis susitaiko.

(Susitaikymas galimas ikiteisminio tyrimo pareigūnui atliekant ikiteisminį tyrimą, taip pat perdavus bylą teismui).

Pabaiga:

- Ikiteisminio tyrimo perdavimas teismui su kaltinamuoju aktu; *(LR BPK 220 str.)*
- Teismo baudžiamojo įsakymo taikymas *(LR BPK 418 str.)*;
- Ikiteisminis tyrimas baigiamas pagreitinto proceso tvarka *(LR BPK 426 str.)*

☐ ***Ikiteisminio tyrimo terminai***

Ikiteisminis tyrimas turi būti atliktas per kuo trumpiausius terminus, bet ne ilgiau kaip:

- dėl baudžiamojo nusižengimo – per tris mėnesius;
- dėl nesunkių, apysunkių ir neatsargių nusikaltimų – per šešis mėnesius;
- dėl sunkių ir labai sunkių nusikaltimų – per devynis mėnesius.

Dėl bylos sudėtingumo, didelės apimties ar kitų svarbių aplinkybių terminai gali būti pratęsti.

A large rectangular frame with a thick grey border and four corner tabs. Inside the frame, there are 15 horizontal dotted lines for writing.